

Макар Р.Ю.,
студ. гр. МЕ-33,
Національний університет "Львівська політехніка".
Науковий керівник – Дзьоба Н.Б.,
асистент кафедри обліку та аналізу

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО АУДИТУ

Актуальність дослідження сучасного стану та очікуваних результатів аудиту обумовлена тим, що зростання динаміки економічних процесів, а також наслідки фінансових криз обумовлюють необхідність власників суб'єктів господарювання володіти максимально дієвим і оперативним інструментом своєчасного і ретельного контролю, який є запорукою ефективного управління підприємством - результатами аудиту.

Дослідження в галузі аудиту представлені такими вченими: Т. Каменская, Н. Проскурина, В. В. Немченка, А. Редько, зокрема К. Назарова приділяє значну увагу ефективності взаємодії внутрішнього та зовнішнього аудиту [1-2].

Відомо, що метою незалежного зовнішнього аудиту є висловлення думки про достовірність бухгалтерської звітності підприємств на яких проводиться аудит. Події останніх років зумовили ряд проблем, викликаних судовими процесами між замовниками та безпосередньо виконавцями аудиту (аудиторськими фірмами). Основою зазначених конфліктів стала незадовільна для користувачів інформація про якість аудиту. В результаті зменшення довіри до зовнішнього аудиту зросла роль внутрішнього аудиту.

Функціями внутрішнього аудиту є моніторинг ефективності процедур внутрішнього контролю, дослідження фінансової та управлінської інформації, контроль економності, ефективності та результативності, включаючи нефінансові засоби контролю підприємства, контроль за дотриманням законодавства України, нормативних актів та інших зовнішніх вимог, а також політики, директив та інших внутрішніх вимог керівництва [1, с.219].

Внутрішній та зовнішній аудит мають як свої особливості, так і недоліки, інноваційним і затребуваним є перспектива їх оптимальної взаємодії, що становить значний науково-практичний інтерес.

Ефективна робота відділу внутрішнього аудиту дозволяє зовнішнім аудиторам не проводити детальну перевірку, так як зовнішній аудитор може в певній мірі довіряти внутрішнім аудиторам в розкритті помилок і порушень. При цьому істотно знижуються витрати часу на перевірку в зв'язку

зі скороченням обсягу незалежних процедур [2,с.199]. Довіра з боку зовнішнього аудитора для внутрішніх аудиторів служить одним з професійних орієнтирів і стимулює їх діяльність в рамках діючої на підприємстві системи контролю, необхідної для ефективного ведення бізнесу, збереження активів і досягнення максимально повного і точного відображення у облікових записах. В даний час порядок взаємодії зовнішніх і внутрішніх аудиторів регулюється Правилем (стандартом) аудиторської діяльності МСА 610 “Вивчення і роботи внутрішнього аудиту” [3].

Взаємодія зовнішнього і внутрішнього аудиторів з боку внутрішнього аудиту повинна бути заснована на максимізації сприяння незалежному аудиту, з боку зовнішнього аудитора - на концепції неупередженого підходу до оцінки ступеня довіри, наданої внутрішньому аудиту. Незалежні аудитори можуть залучати до своєї роботи внутрішніх аудиторів підприємства, що перевіряється. Обсяг і види цих робіт повинні бути визначені заздалегідь у відповідній програмі, розробленій зовнішнім аудитором при плануванні своєї роботи, і узгоджені з керівником відділу внутрішнього аудиту, так як названі роботи будуть додатковими для працівників відділу внутрішнього аудиту [4].

Ефективний внутрішній аудит може знизити витрати компанії на зовнішній аудит, проте не може скасувати необхідність зовнішнього аудиту для компанії, оскільки, зовнішній аудитор - сприяє нагляду за процесом складання фінансової звітності, зменшуючи тим самим ризики її спотворення. Як наслідок, підвищуються гарантії ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства і прогнозованої безперервності її у майбутньому. Відповідно посилюється впевненість користувачів інформації в достовірності фінансової звітності та її відповідності тим операціям, які підприємство здійснювало; відчутно зменшуються ризики діяльності, серед яких найбільшу увагу привертає шахрайство та приховування інформації власниками або менеджерами підприємства.

Отже, узагальнення і аналіз даних внутрішнього та зовнішнього аудиту є інструментарієм для підвищення ефективності прийняття рішень менеджерами і є необхідною умовою успішного розвитку підприємств. Підтверджуючи ефективність діяльності конкретного підприємства або вказуючи на його недоліки, взаємодія внутрішнього та зовнішнього аудиту сприяє розвитку національної економіки в цілому, зменшує кількість різноманітних шахрайських схем, рейдерських атак, фінансових пірамід, банкрутств тощо.

Література

1. *Аудит (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту) : підручник / В. В. Немченко, О. Ю. Редько, К. О.*

Редько та ін.; за ред. проф. В. В. Немченка. – К. : Центр навчальної літератури, 2012. – 340 с.; 2. Назарова К.О. Аудит: еволюція, потенціал, ефективність : монографія / К.О. Назарова. – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2015. – 464 с.; 3.МСА 610 “Вивчення і роботи внутрішнього аудиту”. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mia.kiev.ua/ua/isa.html>.; 4.Назарова К. А. Перспективи реалізації результатів синергії внутрішнього і зовнішнього аудиту/ К. А. Назарова// БІЗНЕСІНФОРМ .-2015.- № 4.- С.219-224. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_4_37.

Малиновський О.О.,

студ. гр. ОА-34,

Національний університет “Львівська політехніка”.

Науковий керівник – Воськало В.І.,

к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ АУДИТОРСЬКИХ ФІРМ

Стрімкий розвиток автоматизації бухгалтерського обліку на підприємствах є позитивним явищем як для бухгалтерів так і для менеджменту підприємств України, оскільки призводить до зниження трудомісткості облікових робіт, що дозволяє підвищити контрольно-аналітичну функцію бухгалтерської роботи. Така тенденція не оминає і сферу аудиту, яка напряму залежить від рівня комп'ютерних систем підприємств-клієнтів. Інтенсивний розвиток програмного забезпечення ставить для аудиторських та консалтингових підприємств вимоги щодо достовірного та коректного обліку таких “продуктів інтелектуальної власності”, або ж іншими словами – нематеріальних активів.

Основними та найважливішими нематеріальними активами аудиторських компаній є програмне забезпечення, яке необхідне для формування робочих документів аудитора на етапах прийняття та планування аудиту, проведення процедур перевірки по суті та завершення робіт. Розглядаючи ринок аудиторського програмного забезпечення в Україні, можна прийти до висновку, що він тільки починає розвиватися. На світовому ринку представлені програмні засоби різних типів, що використовуювані у роботі аудиторів, які можна поділити на дві великі групи: пакети прикладних програм загального і проблемно-орієнтованого призначення, а також програми автоматизації управління аудитом.